

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата юридичних наук, доцента Плугатира Максима Віталійовича на дисертаційне дослідження Білошицького Олексія Георгійовича на тему «Адміністративно-правові засади управління патрульною поліцією», подане до захисту у разову спеціалізовану вчену раду Національної академії внутрішніх справ на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Ступінь актуальності обраної теми. Необхідність впровадження нових адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією є безпосередньо пов'язана з низкою сучасних викликів. Окрім традиційних завдань, таких як боротьба з правопорушеннями, забезпечення правопорядку і контролю на дорогах, наразі перед патрульною поліцією постають нові задачі, які стосуються безпеки на територіях, які постраждали від війни. Під час повномасштабної війни важливою проблемою є необхідність ефективного управління великими територіями, де високий рівень дестабілізації та відсутність інфраструктури вимагають швидкої реакції та оперативних рішень.

Розробка чітких адміністративно-правових засад управління дозволить підвищити ефективність роботи підрозділів патрульної поліції, створить основу для гнучкого реагування на нові виклики та потреби, що виникають у сучасних умовах.

Серед особливих викликів, які постають перед патрульною поліцією, варто відзначити необхідність удосконалення методів управлінської діяльності з урахуванням специфіки воєнного стану. В умовах війни важливо не лише забезпечити безпеку громадян, а й ефективно здійснювати управління силами і засобами патрульної поліції, особливо в районах, що перебувають під загрозою або в умовах бойових дій.

Управлінські методи, які мають бути застосовані в такому контексті, повинні включати: високий рівень мобільності та оперативності у прийнятті рішень; впровадження автоматизованих систем для моніторингу та контролю ситуації; інтеграцію нових технологій, таких як БПЛА та дронів для виявлення

порушень; адаптацію організаційної структури для ефективної роботи в умовах обмежених ресурсів та високої динаміки.

Тому, дослідження адміністративно-правових засад, що стосуються організації діяльності патрульної поліції в умовах воєнного стану, є безперечно актуальним і необхідним для покращення її роботи у таких складних умовах.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Вивчення дисертації та наукових публікацій автора засвідчують логічність структури дослідження, що надало можливість дисертанту визначити мету, об'єкт, предмет і завдання роботи та всебічно й повно проаналізувати задекларовану тему.

У роботі використано сукупність загальнонаукових і спеціально-наукових методів пізнання, які дали змогу висвітлити й вирішити низку теоретичних та практичних питань теми дослідження.

Дисертант проаналізував значну кількість джерел, ґрунтовно вивчив роботи інших науковців, що надало можливість вирішити наукову задачу, сформулювати пропозиції та рекомендації з удосконалення адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією, що дозволить підвищити ефективність роботи підрозділів патрульної поліції, створить основу для гнучкого реагування на нові виклики та потреби, що виникають у сучасних умовах.

Обґрунтованість сформульованих у дисертації висновків забезпечена емпіричними даними, а адже емпіричну базу дисертації становлять узагальнення практики службової діяльності та офіційних звітів правоохоронних органів та відповідні статистичні відомості, також аналітичні матеріали.

Результати наукового дослідження викладено у трьох статтях у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, тезах доповідей на трьох міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, а також наукових працях, які додатково відображають наукові результати дисертації.

Викладене дає підстави стверджувати, що дисертація Білошицького О.Г. на тему «Адміністративно-правові засади управління патрульною поліцією» виконана на високому науковому рівні.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Дисертація Білошицького О.Г. на тему «Адміністративно-правові засади управління патрульною поліцією» є одним із перших в Україні комплексних монографічних досліджень адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією, з урахуванням аналізу практики її функціонування в умовах воєнного стану, що дало змогу сформулювати пропозиції щодо оптимізації відповідних управлінських процесів і підвищення ефективності роботи.

У результаті проведеного дослідження обґрунтовано ряд концептуальних теоретичних та практичних положень, наукових висновків, узагальнень та пропозицій, що відповідають змістовним ознакам наукової новизни. Зокрема, уперше запропоновано визначення адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією з урахуванням взаємозалежних елементів: нормативно-правових, інституційних, організаційних, інформаційно-аналітичних, що визначають підстави та порядок здійснення управлінських функцій; здійснено розподіл функцій управління патрульною поліцією на: цільові й організаційні; визначено основні адміністративні методи управління в патрульній поліції.

Також удосконалено: теоретичні положення щодо визначення адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією та формулювання пропозицій з удосконалення форм і методів публічного управління в патрульній поліції для подальшого покращення якості її службової діяльності; характеристику структури публічного управління патрульною поліцією; наукове положення, згідно з яким організація діяльності патрульної поліції як провідна функція управління має складну компонентну основу, що є синергією діяльності керівників різних ланок і підпорядкованого складу в процесі розроблення та реалізації стратегічних й оперативних планів

з виконання основних поліцейських функцій; категорії «нагляд» і «контроль» під час здійснення управління патрульною поліцією.

Крім того, дістало подальшого розвитку: розуміння організаційних форм функціонування суб'єктів управління патрульною поліцією та особливостей здійснення ними комплексу заходів у відповідній сфері; аналіз історичного розвитку адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією; встановлення критеріїв для оцінювання ефективності роботи патрульної поліції; пропозиції з удосконалення правового регулювання діяльності патрульної поліції.

Також, у роботі містяться інші положення, висновки та рекомендації, які в сукупності забезпечують цілісність наукової новизни проведеного дослідження.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Обґрунтованість отриманих результатів дослідження, сформульованих положень і висновків дисертаційної роботи Білошицького О.Г. не викликають суттєвих зауважень. Висновки в дисертації сформовано відповідно до отриманих результатів, вони мають вагому аргументацію, свідченням чого є використана методологія дослідження, яка ґрунтується на сукупності загальнонаукових і спеціально-наукових методів пізнання.

Обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, також забезпечена емпіричними даними, які охоплюють результати особистих спостережень з використанням власного досвіду роботи автора.

Отже, результати дисертаційного дослідження Білошицького О.Г., які винесено на захист, є достатньо аргументованими, обґрунтованими, логічними та переконливими, мають високий ступінь наукової новизни та практичне значення.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методології наукової діяльності. Наукові результати й положення, що винесені на захист, отримано завдяки використанню

різноманітних методів, таких як герменевтичний, системно-структурний, діалектичний, системно-структурний, опису та групуванню, формально-логічний, аналізу та синтезу, правотворчості, соціологічному.

Постановка завдань, визначення мети, об'єкта та предмета дослідження є чіткими, зрозумілими й такими, що цілком відповідають загальним вимогам. Завдання наукового пошуку виконано, мети роботи досягнуто.

Отже, поставлені наукові завдання виконано на високому методологічному рівні, а дисертант опанував необхідні компетенції для рівня доктора філософії.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження. Сформульовані та аргументовані в дисертації теоретичні положення, висновки, пропозиції та рекомендації впроваджено й надалі може бути використано у: науково-дослідній сфері – для подальших наукових розробок пропозицій удосконалення управлінського процесу та кваліфікованої підготовки кадрових менеджерів у підрозділах патрульної поліції (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ від 10 січня 2024 року № 2-НД); освітньому процесі – під час підготовки навчально-методичних матеріалів, підручників, методичних рекомендацій та викладання навчальних дисциплін «Забезпечення законності в публічному управлінні», «Управлінський контроль в публічній сфері», «Публічна служба», «Публічне адміністрування» (акт впровадження Національної академії внутрішніх справ від 10 січня 2024 року № 1-ОП); практичній діяльності – використання отриманих результатів дозволить покращити практичну діяльність Департаменту патрульної поліції Національної поліції України (лист Департаменту патрульної поліції НПУ від 20 грудня 2024 року № 18346/41/1/01-2024).

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому. Дисертація Білошицького О.Г. викладена українською мовою та має чітку структуру, що відповідає вимогам МОН України та Порядку присудження ступеня доктора філософії. Дисертація містить анотацію, список публікацій, зміст, перелік умовних позначень, вступ, три розділи, які охоплюють дев'ять підрозділів,

висновки, список використаних джерел і додатки. Загальний обсяг дисертації становить 249 сторінок. Робота містить список використаних джерел із 195 найменувань.

Анотація в стислій формі відображає основні тези дослідження, викладена українською та англійською мовами, доповнена переліком публікацій здобувача, у яких висвітлено основні результати дослідження.

У *вступі* обґрунтовано вибір теми дослідження, охарактеризовано ступінь наукової розробленості, зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, визначено мету дослідження, окреслено поставлені завдання наукового пошуку, сформульовано об'єкт і предмет дослідження, описано використані методи пізнання, емпіричну базу, аргументовано наукову новизну отриманих результатів, зазначено про особистий внесок здобувача й інформацію щодо апробації матеріалів дисертації.

У *розділі 1* «Загальна характеристика адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією» охарактеризовано стан наукового вивчення адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією, сформульовано визначення поняття адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією, відстежено генезу адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією крізь призму становлення патрульної поліції.

У *розділі 2* роботи «Адміністративно-правове забезпечення управління патрульною поліцією» визначено адміністративно-правові засади організації службової діяльності підрозділів патрульної поліції; окреслено адміністративно-правові форми та методи управління патрульною поліцією; з'ясувано особливості здійснення контролю та нагляду за додержанням законності працівниками патрульної поліції.

У *розділі 3* «Напрями вдосконалення адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією» виокремлено зарубіжний досвід правового й організаційного забезпечення діяльності патрульної поліції, окреслено шляхи оптимізації показників оцінювання службової діяльності підрозділів

патрульної поліції, розроблено рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності патрульної поліції в умовах воєнного стану.

За результатами здійсненого дослідження дисертант сформулював пропозиції та рекомендації з удосконалення адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією не лише на рівні правових актів, а й на рівні організаційної структури, що включає розподіл функцій між різними ланками управління, удосконалення кадрової роботи, створення чіткої вертикалі влади та ефективних механізмів контролю.

Після кожного розділу й дисертації загалом сформульовано висновки, у яких вичерпно висвітлено зміст розглянутих питань. Висновки відповідають отриманим результатам, мають належну аргументацію та високий рівень достовірності.

Зазначене дає підстави стверджувати, що дисертація Білошицького О.Г. відповідає встановленим вимогам і є завершеною науковою працею, результати якої виконують актуальне наукове завдання – дослідження та удосконалення адміністративно-правових засад управління патрульною поліцією.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації на практиці. Отримані результати дисертаційного дослідження Білошицького О.Г. а на тему «Адміністративно-правові засади управління патрульною поліцією» можуть бути рекомендовані для використання в освітньому процесі закладів вищої освіти юридичного профілю, у науково-дослідних розробках наукових установ, під час підготовки наукових публікацій та монографій, планування досліджень за цим напрямом.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача. Загалом позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження, необхідно спрямувати увагу на деякі дискусійні питання, які потребують додаткової аргументації або пояснень під час захисту:

1. У роботі недостатньою мірою розглядається питання щодо наукового та теоретичного визначення самого поняття «адміністративно-правові засади», хоча у роботі було б доцільним розкрити зміст його ознак, закріплених у

законодавстві, наукових працях, в тому числі й шляхом порівняння з ознаками інших категорій.

2. У роботі розглядаються питання щодо запровадження автоматизованих систем для моніторингу та контролю процесів управління патрульною поліцією, також інтеграцію нових технологій, таких як БПЛА та дронів для виконання патрульною поліцією службових завдань, одночасно залишаються поза увагою питання правового регулювання таких видів діяльності та взаємодії з іншими органами та підрозділами Національної поліції у відповідних сферах.

3. Дисертантом пропонується внесення змін до окремих законодавчих норм, які на його думку сприятимуть підвищенню ефективності діяльності патрульної поліції в забезпеченні безпеки громадян, разом з тим автором не розглядаються питання внесення відповідних змін до підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність патрульної поліції, наприклад, положення про Департамент патрульної поліції, затвердженого наказом Національної поліції України від 6 листопада 2015 року № 947.

Слід відмітити, що вказані зауваження і побажання є рекомендаційними і в цілому не позначаються на позитивній оцінці дисертації, оскільки спрямовані на поглиблення наукової дискусії під час прилюдного захисту.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Під час вивчення як дисертаційного дослідження, так і наукових публікацій автора фактів порушення академічної доброчесності не виявлено. Дисертація Білошицького О.Г. на тему «Адміністративно-правові засади управління патрульною поліцією» є оригінальною, самостійно виконаною науковою працею.

Висновок про відповідність дисертації поставленим вимогам. Дисертація Білошицького Олексія Георгієвича а на тему «Адміністративно-правові засади управління патрульною поліцією», представлена на здобуття ступеня доктора філософії, є комплексним, цілісним, завершеним науковим дослідженням, у якому отримано науково обґрунтовані результати, що вирізняються новизною у визначенні найбільш перспективних напрямів удосконалення правових засад взаємодії суб'єктів охоронної діяльності з

правоохоронними органами та громадськістю, за своїм змістом відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам, встановленим у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 261 (із змінами і доповненнями від 3 квітня 2019 року № 283), наказу МОН України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами від 12 липня 2019 року) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор – Білошицький Олексій Георгієвич – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент –
доцент кафедри
адміністративного права та процесу
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Максим ПЛУГАТИР

